

Prvi skup Županijskoga stručnog vijeća učitelja povijesti Istarske županije u školskoj 2018./2019. godini, Mađarska, 26. – 28. listopada 2018.

Prvi skup Županijskoga stručnog vijeća učitelja povijesti Istarske županije u školskoj 2018./2019. godini održan je od 26. do 28. listopada 2018. i organiziran kao stručno studijsko putovanje u Mađarsku. Skup je uz potporu Istarske županije u cijelosti organizirala Marija Belullo, voditeljica Županijskoga stručnog aktiva za osnovne škole i učiteljica povijesti u pulskoj Osnovnoj školi Šijana. Tijekom cijeloga je puta stručni voditelj bio Željko Holjevac s Filozofskoga fakulteta u Zagrebu. Tema su stručnoga studijskog putovanja bili Hrvati u Mađarskoj te povijest Mađarske.

Prvoga su dana učitelji povijesti Istarske županije posjetili osnovnu školu Szentpéterfai Horvát-Magyar Kétnyelvű Nemzetiségi Általános Iskola, koja se nalazi u Petrovu Selu (Szentpéterfa) na zapadu Mađarske. Nastava je u školi dvojezična (na mađarskom i hrvatskom jeziku), a trenutno je polazi stotinjak učenika. Škola je ponosna na uspjehe svojih učenika koji osvajaju nagrade na regionalnim natjecanjima. Također se njeguje suradnja sa školama u Hrvatskoj, tako škola ima vrlo dobru suradnju s osnovnom školom iz Svetoga Ivana Zeline. Osim s nastavom u mađarskim osnovnim školama, učitelji su se upoznali i s planom i programom nastave povijesti koji se odnosi na hrvatsku nacionalnu manjinu.

Tijekom stručnoga putovanja Holjevac je upoznao nazočne s poviješću Hrvata u Mađarskoj. Hrvati su u Mađarsku dolazili u većim vremenskim razmacima, često kao dio izbjegličkih i prognaničkih valova, ali dio je dolazio i poslom. Koncentrirani su u nekoliko područja, a pripadaju brojnim hrvatskim etničkim podskupinama. U područjima uz austrijsku granicu, u Gradišću, žive gradišćanski Hrvati, a u mađarskom dijelu Bačke postoji zajednica Bunjevaca. U Mađarsku su se Hrvati doseljavali sa skoro svih područja na kojima žive ili su živjeli u Hrvatskoj, Bosni i Hercegovini i Vojvodini, pri čemu su najveći migracijski valovi bili za vremena osmanskih osvajanja od 15. do 18. stoljeća. Prema procjenama, u Mađarskoj danas živi preko 90.000 Hrvata.

Drugi je dan na programu bio edukativni izlet po Budimpešti uz posjet njezinim kulturno-povijesnim znamenitostima (budimski dvorac, Lančani most, bazilika sv. Stjepana, zgrada parlamenta).

Treći je dan započeo posjetom budimpeštanskoj citadeli koja se nalazi na vrhu Gellértova brijega, a nakon toga je slijedio obilazak Trga heroja i židovske četvrti. Vrlo sadržajno i zanimljivo stručno studijsko putovanje završilo je posjetom Kući terora i Mađarskom nacionalnom muzeju. Kuća terora je muzej posvećen obilježjima i žrtvama nacizma, fašizma i komunizma. Tematika muzeja je dvostruka okupacija, odnosno vlast nacističkoga režima, koji je trajao svega pet mjeseci, i vlast sovjetskoga režima, koja je trajala od 1945. do pada Berlinskoga zida. Nacionalni muzej je osnovan 1802., a nastao je iz privatne kolekcije filantropa grofa Ferenc Széchényija.

Igor Jovanović

Program e-učenja *Strategije učenja i poučavanja* za učitelje i nastavnike povijesti Istarske županije

U školskoj 2017./2018. godini otvoren je program e-učenja *Strategije učenja i poučavanja*, jedan od pet programa e-učenja koje je Agencija za odgoj i obrazovanje izradila u okviru projekta *Poboljšanje kvalitete stručnoga usavršavanja odgojno-obrazovnih radnika*. Program se ostvaruje uz podršku CARNetova sustava Loomen. Namijenjen je odgojiteljima, učiteljima, nastavnicima i stručnim suradnicima u svim ustanovama odgoja i obrazovanja u Republici Hrvatskoj. Za ovaj program e-učenja odabrane su i u njemu su predstavljene neke od strategija učenja i poučavanja koje promiču kritičko razmišljanje, propitivanje, kreativnost i rješavanje problema. Cilj je poučavanja potaknuti i olakšati proces učenja i podržati napredak u učenju svakoga učenika. Na temelju toga osmišljeni su i ciljevi programa *Strategije učenja i poučavanja*: potaknuti polaznike na razmišljanje i propitivanje njihova vlastita pristupa učenju i poučavanju, osvijestiti važnost poučavanja usmjerenoga na učenika i potaknuti ih na primjenu ponuđenih strategija učenja i poučavanja. Program se sastoji od četiri tematske cjeline: Učenje refleksijom, Planiranje nastavnoga procesa, Učenje i poučavanje vođenim otkrivanjem i razgovorom te Suradničko učenje. Svaka je od tih tema podijeljena na podteme. Osim teksta za čitanje, učiteljima se nude pitanja za refleksiju, zadaci za rješavanje, upitnici, aktivnosti za dodatno istraživanje teme te videomaterijal. Polaznike se potiče na korištenje bilježnicama sa zadacima, dnevnicima za